

Nr 130

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m. och om fortsatt giltighet av lagen, m. m., i vad propositionen hänvisats till statsutskottet, jämte motion.

(3:e avd.)

I propositionen nr 91 har Kungl. Maj:t under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över justitieärenden för den 8 och 29 mars 1968 samt lagrådets protokoll föreslagit riksdagen, såvitt nu är i fråga, att

1) godkänna de grunder för den statliga hyresnämndsorganisationen som angivits i statsrådsprotokollet,

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att inrätta 22 ordinarie tjänster för ordförande i hyresnämnd,

3) för budgetåret 1968/69 anvisa

a) till Hyresnämnderna: Avlöningar ett förslagsanslag av 4 260 000 kr.,

b) till Hyresnämnderna: Omkostnader ett förslagsanslag av 1 075 000 kr.

Propositionen i övrigt jämte motioner behandlas i tredje lagutskottets utlåtande nr 50.

Statsutskottet har i sitt utlåtande 1968: 100 mot bakgrund av vad i statsverkspropositionen anförts (prop. 1968: 1, bil. 13, s. 159) yttrat att frågan om hyreskontroll i anslutning till de statliga lånen för bostadsändamål torde få tas upp till förnyad prövning i samband med det fortsatta lagstiftningsarbetet på området.

Till det vid propositionen nr 91 fogade statsrådsprotokollet för den 8 mars 1968 har departementschefen anfört (s. 64) att låneorganens befattning med hyreskontrollen bör upphöra som en följd av att i det nu framlagda lagförslaget nyproduktionen föreslås undantagen från hyresregleringen. Hyreskontrollen bör på hyresreglerade orter ersättas med hyresregleringslagens bestämmelser såvitt gäller statsbelånade hus som färdigställts före utgången av år 1968. För sådana hus där det statliga lånet beviljats efter den 31 december 1956 bör som bashyra gälla den hyra som enligt det lånebeviljande organets beslut högst får tas ut jämte medgiven generell hyreshöjning. Om huset färdigställts före utgången av år 1968 men statligt lån beviljas senare, bör det ankomma på låneorganet att fastställa den hyra som

högst fått tas ut om lånet beviljats före utgången av år 1968. Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 januari 1969.

I motionen II: 1150 av herrar *Lindkvist* och *Kellgren* har, såvitt nu är i fråga, föreslagits att riksdagen hemställer att Kungl. Maj:t med uppmärksamhet följer kapitalkostnadsutvecklingen i de hyresnormerande husen och vidtar åtgärder så att de bostadspolitiska medel som påverkar kapitalkostnaderna anpassas och utformas så att den hyresuppdrivande effekten så långt möjligt begränsas.

Utskottet. Mot vad departementschefen anfört om administrationen av de statliga hyresnämnderna har utskottet inte någon erinran. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag.

I frågan om bostadslånemyndigheternas befattning med hyressättningen har utskottet till 1967 års riksdag (SU 1967: 100, s. 26 och 1967: 208 s. 2) yttrat att utskottet inte funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts dåvarande förslag att slopa den med långivningen förenade hyreskontrollen under förutsättning av och i samband med införandet av en ny hyreslag. Vid förutsatt bifall till förslagen om ny hyreslagstiftning och med hänvisning till tredje lagutskottets nämnda utlåtande har statsutskottet ur de synpunkter som här skall anläggas ingen erinran mot vad departementschefen anfört i frågan, vilket bör ges Kungl. Maj:t till känna.

De tekniska ändringar i kontrollsystemet som för år 1968 kan bli erforderliga på grund av de nya lånereglerna torde få beaktas av Kungl. Maj:t.

Vad angår den i motionen II: 1150 upptagna frågan om kapitalkostnadsutvecklingens inverkan på hyresnivån får utskottet erinra om sitt yttrande i utlåtande till 1967 års riksdag (SU 1967: 100, s. 40) att det är av yttersta vikt att utvecklingen av hyror och kostnader följs med skärpt uppmärksamhet samt att utskottet förutsatte att Kungl. Maj:t om svårigheterna accentuerades förelägger riksdagen förslag till sådana åtgärder som kan vara påkallade. I motionen föreslagen riksdagens hemställan i ämnet är därför obehövlig. Utskottet avstyrker motionen såvitt nu är i fråga.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen godkänner de grunder för den statliga hyresnämndsorganisationen som förordats i statsrådsprotokollet,
2. att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att inrätta 22 ordinarie tjänster för ordförande i hyresnämnd,
3. att riksdagen för budgetåret 1968/69 på driftbudgeten under andra huvudtiteln anvisar
 - a) till *Hyresnämnderna: Avlöningar* ett förslagsanslag av 4 260 000 kr.,
 - b) till *Hyresnämnderna: Omkostnader* ett förslagsanslag av 1 075 000 kr.,

4. att riksdagen ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört om slopande av den med statlig långivning förenade hyreskontrollen,

5. att riksdagen avslår motionen II: 1150, såvitt nu är i fråga.

Stockholm den 21 maj 1968

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström (s), Birger Andersson (s), Virgin (h), Axel Andersson (fp), Fritz Persson (s), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Kaijser (h), Nyman (fp), Mårtensson (s), Bengtson (cp), Ottosson (h), Herbert Larsson (s), Björk (s) och Johan Olsson (cp) samt

från andra kammaren: herrar Bohman (h), Karlsson i Olofström (s), Blidfors (s), Ståhl (fp), Almgren (s), Eliasson i Sundborn (cp), Mellqvist (s), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Nihlfors (fp), Turesson (h), fröken Olsson (s), herrar Gustafsson i Skellefteå (fp), Lindholm (s), Antonsson (cp) och Fagerlund (s).